

Monumentnummer*: 517919

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 30 augustus 2004
Kadaster deel/nr 82682/135

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Luyksgestel	Bergeijk	Noord-Brabant

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Luyksgestel	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Luyksgestel	E			501

Omschrijving**

Inleiding.

In de kom van Luijksgestel staat aan de zuidelijke zijde van de Dorpsstraat het GEMEENTEHUIS. Het gebouw dateert uit 1931-1932 en is onder architectuur van architect Brenders uit Valkenswaard tot stand gekomen. Na de Tweede Wereldoorlog is het gebouw verschillende malen uitgebreid, waardoor de achtergevel thans is ingebouwd. Alle aanbouwen vallen buiten de bescherming.

Omschrijving.

Het eenlaags gemeentehuis heeft een vlinder- of waaivormige plattegrond en wordt gedekt door een samengesteld dak, bestaande uit zadeldaken met tuile-du-nord pannen. In 2001 zijn in totaal zes dakramen aangebracht. Op het meest oostelijke en westelijke dakschild staan respectievelijk één en twee schoorstenen. Het gebouw bestaat uit drie delen: een centrale middenpartij met open dakstoel en hoofdingang wordt geflankeerd door twee diagonale vleugels. De gevels zijn opgetrokken in baksteen en spaarzaam voorzien van siermetselwerk. Alle vensters hebben hardstenen dorpels. De noordelijke straatgevel heeft in de middenpartij een vleugelpaneeldeur met diabolobeschildering en geometrisch ingedeeld bovenlicht onder segmentboogvormige, fors uitstekende houten luifel op samengestelde kunststenen consoles. De deur wordt aan beide zijden geflankeerd door een tienruits zijlicht. De noordelijke gevel van de zijvleugel staat diagonaal op de gevel met de ingangspartij en hebben elk een tweetal gekoppelde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schuifvensters met bovenlicht voorzien van zes hoge en lage ruitjes. De onderlichten zijn voorzien van luiken met diabolobeschildering. In de beide topgevels, die elke een overstek met windborden en een geprofileerde gootlijst hebben, is een houten kruisvenster met onderluiken. De oostelijke zijgevel heeft een houten schuifvenster als in de voorgevel en, aan de achterzijde, ter hoogte van de voormalige kluisruimte, een klein vierruits licht. De westelijke zijgevel heeft een tweetal schuifvensters als in de voorgevel. In de zuidelijke topgevel van de oostelijke vleugel een kruiskozijn met éénruits bovenlicht en éénruits onderlicht, aan de rechterzijde geflankeerd door een klein klaplicht, e.e.a. identiek aan het kruiskozijn in de noordgevel; klepraampje (rechts) van later datum; groot raamkozijn rechts. In de overeenkomstige topgevel aan de westelijke zijde een tweedelig achtruits venster. Zuidelijke topgevel (west) met tweedelig kozijn (éénruits onder, éénruits boven).

In het interieur is de hoofdropzet bewaard gebleven: de centraal in het gebouw gesitueerde raadszaal wordt aan de oostelijke respectievelijk de westelijke zijde geflankeerd door de (voormalige) burgemeesterskamer en kluis, respectievelijk een tweetal kamers voor de secretaris en de ambtenaren van de burgelijke stand. De ruimten worden gescheiden door gangen. In de westelijke gang, die omstreeks 1970 bij de raadszaal getrokken is, bevonden zich loketten naar de burgelijke stand. De raadszaal heeft een globaal rechthoekige plattegrond en wordt aan de oostelijke zijde driezijdig beëindigd. Het oorspronkelijke moer- en kinderbintenplafond met sleutelstukken is nog aanwezig. Van belang in het interieur is verder de vleugelpaneeldeur naar de noordelijke hal. In de muur boven de deur is in de hal een steen ingemetseld, waarop een afbeelding van Christus die zijn Heilig Hart toont, en de tekst: "Ter herinnering aan het besluit / van den Raad der gem. Luijksgheset / van 22-9-1937 tot erkenning van / Christus' Koningschap". Hal met gestucd plafond, enkelvoudig balkenplafond in voormalige burgemeesterskamer. Van belang is een klein, door een beukenhaag omzoomd plantsoen aan de oostelijke zijde.

Waardering.

Het gemeentehuis is van algemeen belang. Het heeft cultuur-historisch belang als voorbeeld van een sociaal-economische en bestuurlijke ontwikkeling, namelijk de stichting van raadhuizen voor kleine gemeenten en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het dorpsraadhuys. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de stijl en als voorbeeld van het oeuvre van de architect. Tevens is het waardevol vanwege de bijzondere opbouw van de plattegrond en de ornamentiek. Het gebouw is belangrijk vanwege de gaafheid van het ex- en ten dele het interieur. Het is zeldzaam als voorbeeld van een raadhuys met vlinderplattegrond.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Plantsoen
Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen	Bestuursgebouw en onderdl	Gemeentehuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 11 august 2024